

Het onderwijs moet een veilige plek zijn om in alle vrijheid van elkaar te kunnen leren

Met afschuw hebben we de afgelopen weken het nieuws gevolgd waarin docenten een prominente rol hadden. Of liever gezegd: het lijdend voorwerp waren. Docenten krijgen het gevoel dat ze op eieren lopen en uit angst voor bedreigingen niet meer durven te zeggen of laten zien wat ze willen zeggen of laten zien. Dergelijke zelfcensuur hoort niet thuis in het onderwijs, maar is er wel, steeds vaker. De lijst van 'gevoeligheden' in de klas wordt groter, net als het aantal 'meekijkers' van buiten de klas. Daarbij gaat het niet alleen om een onderwerp als cartoons.

Als Rotterdamse onderwijsinstellingen vinden we dat alles getoond en gezegd mag worden, ingebed in de pedagogische en didactische visie van de onderwijsinstelling of opleiding. Voor de goede orde: niet alles *moet* getoond worden, alles *mag* getoond worden. Docenten hebben, in de context van het pedagogisch-didactisch ontwerp van hun opleiding, de vrijheid hun lessen naar eigen inzicht in te richten. Zonder censuur. Niet om te provoceren. Niet om een politiek statement te maken. Maar wel om jonge mensen te leren de complexe wereld van nu te duiden.

Van elkaar leren

Het onderwijs moet een veilige plek zijn waar we in alle vrijheid van elkaar kunnen leren. Een school is de ideale plek om je in een ander te verplaatsen, waar ruimte is voor ieders mening en om iemand anders zijn of haar denkbeelden te respecteren. Alleen in zo'n veilige omgeving kunnen studenten, docenten en andere medewerkers zich volledig ontplooien en hun talenten ontwikkelen.

Het onderwijs is tenslotte de plek waar we oefenen voor de samenleving, een kraamkamer van onze democratie en rechtsstaat, waar ruimte is voor verschil én dialogen over welk onderwerp dan ook. Puur om elkaar beter te leren begrijpen. We hoeven het niet met elkaar eens te zijn, het kan en zal schuren maar (dreigen met) geweld mag daar nooit het gevolg van zijn. Ook als die beelden of opvattingen schuren. Laat dit ook een oproep zijn aan alle mensen rondom onze leerlingen en studenten. Gun jonge mensen hun onderwijs.

We vullen dat in Rotterdam in op een inclusieve manier. Daarom hebben we de afgelopen jaren activiteiten opgezet die gericht zijn op een veilige werkomgeving, respectvol feedback geven, het voorkomen van discriminatie en gevoelige onderwerpen bespreken. Uit het oogpunt van kansengelijkheid is hierbij de aandacht voor studenten in een minderheidspositie essentieel, op alle vlakken.

Manifest

Eerder dit jaar stelden we het manifest ['Scholen: dé oefenplaats voor burgerschap'](#) op. Een belangrijke afspraak in het manifest – dat wordt onderschreven door de gemeente Rotterdam – is dat leraren door hun schoolbestuur worden gesteund als zij met leerlingen of studenten oefenen. Ook bereiden we aanstaande leraren voor op deze rol in onze opleidingen en kunnen leraren (bij)scholing krijgen als zij zich niet goed genoeg in staat voelen om bijvoorbeeld gevoelige discussies te leiden of leerlingen uit te dagen hun mening te geven.

We staan achter onze docenten

Daarom willen we nog eens extra onderstrepen dat we samen achter onze docenten staan. Dat verdienen onze leerkrachten. Dat verdient ons onderwijs. Dat verdient onze maatschappij.

Wij zijn hierop aanspreekbaar.

Het Rotterdamse

- Primair onderwijs
- Voortgezet onderwijs
- Middelbaar beroepsonderwijs
- Hoger beroepsonderwijs
- Wetenschappelijk onderwijs

Rotterdam 16 november 2020